

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : 00២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
ដាក់ទៅ : អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៦
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សម្ងាត់**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះ: **សម្ងាត់/Confidential**
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**
ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:
ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:
ហត្ថលេខា:

សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញានៃសាលាដំបូងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៣) & ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មនាពេលខាងមុខរបស់សាក្សី 2-TCE-82

<u>អ្នកដាក់ឯកសារ:</u>	<u>អ្នកទទួលឯកសារ:</u>	<u>ចម្លងជូន:</u>
សហព្រះរាជអាជ្ញា	អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង:	ជនជាប់ចោទ
លោកស្រី ជា លាង	ចៅក្រម និល ណុន, ប្រធាន	នួន ជា
លោក Nicholas KOUMJIAN	ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE	ខៀវ សំផន
	ចៅក្រម យ៉ា សុខន	មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ:
	ចៅក្រម Claudia FENZ	លោក សុន អុណ
	ចៅក្រម យូរ ឧត្តរា	លោក Victor KOPPE
	សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង	លោក គង់ សំអុន
	រដ្ឋប្បវេណី:	លោកស្រី Anta GUISSÉ
	លោក ពេជ អង្គ	មេធាវីប្រចាំការ:
	លោកស្រី Marie GUIRAUD	លោកស្រី ទូ ច វណ្ណ
		លោក Calvin SAUNDERS

I. សេចក្តីផ្តើម

1. នៅថ្ងៃទី៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានជូនដំណឹងដល់ភាគីថា ខ្លួនបានសម្រេចដើម្បីស្តាប់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សី 2-TCE-82 (Nakagawa Kasumi) នៅក្នុងវគ្គសវនាការស្តីពីបទបញ្ជានៃការរៀបការ ក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២^១។ អង្គជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់ជាបន្តបន្ទាប់ថាសាក្សី 2-TCE-82 នឹងមកផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងនាមជាសាក្សី ដូច្នោះគាត់អាចនឹងត្រូវសួរលើគ្រប់បញ្ហាទាំងអស់ដែលស្ថិតក្នុងចំណេះដឹង ឬជំនាញរបស់គាត់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទនៃវគ្គសវនាការស្តីពីបទបញ្ជានៃការរៀបការ^២។
2. អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៣) និង(៤)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងសេចក្តីណែនាំរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង^៣ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមស្នើឱ្យទទួលយកជាភស្តុតាងនូវឯកសារចំនួនពីរ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មរបស់សាក្សី2-TCE-82 ដែលបានកំណត់ពេលចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី១៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦។ ឯកសារទីមួយគឺជាការសិក្សាធ្វើឡើងដោយ Nakagawa Kasumi មានចំណងជើងថា *អំពើហិង្សាផ្អែកយើងប្រឆាំងអនីតិភាពផ្លូវភេទក្នុងរបបខ្មែរក្រហម (Gender-Based Violence Against Sexual Minorities during the Khmer Rouge Regime)*។ ចំណែកសៀវភៅទីពីរដែលធ្វើឡើងដោយ Nakagawa Kasumi ដែរនោះ មានចំណងជើងថា *មាតិភាពពេលសង្គ្រាម: ការមានផ្ទៃពោះក្នុងរបបខ្មែរក្រហម (Motherhood at War: Pregnancy during the Khmer Rouge Regime)*។ ឯកសារទាំងពីរ (ចាប់ពីនេះតទៅហៅថា “សម្ភារៈ”) អាចរកបានជាភាសាអង់គ្លេសនៅក្នុងឃ្លាំងឯកសាររួមក្នុងសាយឡែប ដោយប្រើលេខ ERN ចាប់ពី 01322766-01322839 និង 01322840-01322893 រៀងៗខ្លួន។

II. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

---

¹ សារអេឡិចត្រូនិក មានចំណងជើងថា *បញ្ជីឈ្មោះសាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញស្តីពីបទបញ្ជានៃការរៀបការ*, ដែលបានបញ្ជូនដោយមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ទទួលបន្ទុកផ្នែកច្បាប់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅថ្ងៃទី៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ នៅម៉ោង 1:51 រសៀល។

² E431 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការតែងតាំងអ្នកជំនាញដែលមានហស្សនាម 2-TCE-82, ២៣ សីហា ២០១៦។

³ សារអេឡិចត្រូនិក មានចំណងជើងថា *ការត្រៀមរៀបចំសម្រាប់អ្នកជំនាញ – 2-TCE-81 និង 2-TCE-82*, ដែលបានបញ្ជូនដោយមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ទទួលបន្ទុកផ្នែកច្បាប់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅថ្ងៃទី១២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៦ នៅម៉ោង 2:35 រសៀល។

3. អង្គជំនុំជម្រះនេះ បានបញ្ជាក់នាពេលថ្មីៗនេះ អំពីច្បាប់ជាធរមាន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលយក ភ័ស្តុតាងថ្មីថា៖

អង្គជំនុំជម្រះរក្សាទុកថា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ក្នុងកំឡុងពេល សវនាការ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាចទទួលយកភ័ស្តុតាងថ្មី ដែលមានប្រយោជន៍ សម្រាប់នាំមកនូវការស្វែងរកការពិត នៅពេលដែលភ័ស្តុតាងនោះស្របទៅនឹងបទដ្ឋាននៃ ភាពពាក់ព័ន្ធ ភាពជឿជាក់បាន និងយថាភាពភាគការវិភាគបឋមអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៣)។ អង្គជំនុំជម្រះធ្វើសេចក្តីសម្រេចចំពោះការស្នើសុំនោះ ផ្អែកតាមខ្លឹមសារដែល មានចែងនៅក្នុងវិធាន ៨៧(៣)។ វិធាន ៨៧(៤) ក៏តម្រូវថា គ្រប់ភាគីដែលបានស្នើសុំ ទទួលយកភ័ស្តុតាងថ្មីត្រូវបញ្ជាក់មូលហេតុនៃការស្នើសុំនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ភាគី ដែលស្នើសុំត្រូវតែធ្វើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងជឿជាក់ថា ភ័ស្តុតាងដែលបានស្នើសុំ នោះ ពុំអាចរកបាននៅមុនពេលការចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះ ឬមិនអាចរកឃើញបន្ទាប់ពីបាន បំពេញការងារដោយយកចិត្តទុកដាក់សមស្របរួចហើយ។ ក៏ប៉ុន្តែនៅក្នុងករណីមួយចំនួន អង្គជំនុំជម្រះបានទទួលយកជាឯកសារភ័ស្តុតាងផងដែរ បើទោះបីជាឯកសារនោះមិនបាន បំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទាំងនេះក៏ដោយ រួមមានករណីភ័ស្តុតាងនោះជាប់ពាក់ព័ន្ធជា មួយសម្ភារៈ ដែលមាននៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះរួចហើយ និងក្នុងករណីដែលផល ប្រយោជន៍យុត្តិធម៌តម្រូវឱ្យវាយតម្លៃរួមគ្នាលើប្រភពនៃភ័ស្តុតាងទាំងនោះ ...⁴

4. សហព្រះរាជអាជ្ញាសន្និដ្ឋានថា សម្ភារៈដែលស្នើឡើងបំពេញនូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ មានតម្លៃជាប់ពាក់ ព័ន្ធជាបឋម សម្រាប់ការទទួលយក ដូចមានចែងក្នុងវិធាន ៨៧(៣)។ សម្ភារៈទាំងនេះមានការពាក់ ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ ដោយសារពាក្យពេចន៍ដែលមានក្នុងការសិក្សាជាបន្តបន្ទាប់សាក្សី 2-TCE-82 ស្តីពី អំពើហិង្សាផ្នែកយេនឌ័រក្នុងសម័យកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បំពេញបន្ថែមទៅលើការសិក្សាឆ្នាំ ២០០៨របស់គាត់ ដែលត្រូវបានទទួលយកជាភ័ស្តុតាងរួចហើយ⁵។ ជាក់លាក់ជាងនេះ សម្ភារៈទាំង

⁴ E390/2 ស្តីពី៖ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើលើកទី១ របស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំកោះ ហៅសាក្សីបន្ថែមមួយរូប និងទទួលយកកិច្ចសម្ភាសន៍មួយសម្រាប់វគ្គសវនាការស្តីពីមន្ទីរសន្តិសុខភ្នំក្រាលនៃសំណុំរឿង ០០២/០២, ៤ ឧសភា ២០១៦, កថាខណ្ឌ ៣។

⁵ E3/2959 អំពើហិង្សាផ្នែកយេនឌ័រក្នុងអំឡុងរបបខ្មែរក្រហម ៖ រឿងរ៉ាវរបស់អ្នកនៅរស់រានមានជីវិតពីរបបកម្ពុជាប្រជា ធិបតេយ្យ (១៩៧៥-១៩៧៩) (Gender-Based Violence During the Khmer Rouge Regime: Stories of survivors from the Democratic Kampuchea (1975-1979)) ដោយ Nakagawa Kasumi, ឆ្នាំ ២០០៨។

នេះ មានការពាក់ព័ន្ធដោយសារនិយាយពីការរៀបការដែលបានកើតឡើងនៅក្រោមខ្មែរក្រហម និង កាលៈទេសៈនានាជុំវិញការរៀបការទាំងនោះ អំពើហិង្សាផ្លូវភេទដែលតែងកើតមានជាញឹកញាប់ ក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ទាំងនោះ និងផលប៉ះពាល់ទាំងពីរដែលមានទៅលើជនរងគ្រោះ។ ជាការបន្ថែម សម្ភារៈទាំងនេះគួរឱ្យទុកចិត្តបាន និងមានយថាភូត ដោយសារសម្ភារៈទាំងនេះបានបោះពុម្ពផ្សាយ ដោយមានការអនុម័តយល់ព្រមពីសាក្សី 2-TCE-82 និងអាចរកបានជាសាធារណៈ។

- 5. ដូចលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃវិធាន៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងដូច្នោះដែរ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបាន សម្រេចថា ចំពោះសំណុំរឿង០០២/០២ ការចាប់ផ្តើមសវនាការគឺនៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១^៦។ សម្ភារៈត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយនៅឆ្នាំ២០១៥ ដូច្នោះហើយ គឺមិនអាចរកបានទេ នៅមុនពេល សវនាការបានបើក។ ចុងបញ្ចប់ ហើយសំខាន់បំផុតនោះ គឺសម្ភារៈទាំងនេះតំណាងឱ្យទស្សនៈមួយ ដែលឱ្យនូវព័ត៌មានពីព្រឹត្តិការណ៍នានា ដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកម្ពុជាប្រជាធិប តេយ្យ ជាជាងការសិក្សានៅឆ្នាំ២០០៨ ដែលមានរួចជាស្រេចនៅក្នុងសំណុំរឿង ដោយហេតុថា សម្ភារៈទាំងនេះ គឺជាលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ និងការសិក្សា ដែលបានផ្តោតបន្ថែមអស់ចំនួន ប្រាំពីរឆ្នាំ។ ការអះអាងបន្ថែមគាំទ្រដល់ករណីសិក្សារបស់ 2-TCE-82 និង ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង ក៏ដោយនូវទស្សនៈនានា ដែលគាត់បានធ្វើនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ អាចត្រូវបានពិភាក្សាក្នុងអំឡុងពេល សក្ខីកម្មរបស់គាត់។

III. ដំណោះស្រាយដែលស្នើឡើង

- 6. អាស្រ័យហេតុនេះ អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៣) និង(៤)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សហព្រះរាជអាជ្ញាសូម ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួលយកជាភស្តុតាងនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ នូវសម្ភារៈ ដែលបានកំណត់អត្តសញ្ញាណខាងលើនេះ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មរបស់ 2-TCE-82 ។

---

⁶ E307/1 អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ស្តីពី “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរួមរបស់ភាគីសុំការបំភ្លឺអំពីការ អនុវត្តវិធាន៨៧(៤) (ឯកសារ E307) និងសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា ស្តីពីការមិនដាក់បញ្ជី ភស្តុតាងដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព (ឯកសារ E305/3)”, ១១ មិថុនា ២០១៤។ E307/1/2 អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំ ជម្រះសាលាដំបូង ស្តីពី “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យសម្រេចសាជាថ្មី លើការអនុវត្តវិធាន៨៧(៤) នៃវិធាន ផ្ទៃក្នុង”, ២១ តុលា ២០១៤, កថាខណ្ឌ១០។

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៦	លោកស្រី ជា នាង សហព្រះរាជអាជ្ញា	ភ្នំពេញ	
	លោក Nicholas KOUMJIAN សហព្រះរាជអាជ្ញា		